

Adı:
Soyadı:
Numara:
Tarih:
Nbt:

SERİNHİSAR KOCAPINAR
ORTAOKULU

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5-A
II. DÖNEM I. SINAV

(Denizli İli 5. Senaryo)

Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplandırınız. Her sorunun doğru cevabı 10 puandır.

Soru	Kazanım
1 ve 2	SB.5.3.4. Yaşadığı çevredeki afetlerin ve çevre sorunlarının oluşum nedenlerini sorgular.
3	SB.5.3.5. Afetlerin toplum hayatı üzerine etkilerini örneklerle açıklar.
4	SB.5.4.1. Teknoloji kullanımının sosyalleşme ve toplumsal ilişkiler üzerindeki etkisini tartışır.
5	SB.5.4.2. Sanal ortamda ulaştığı bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğini sorgular.
6	SB.5.4.3. Sanal ortamı kullanırken güvenlik kurallarına uyar.
7	SB.5.4.4. Buluş yapanların ve bilim insanlarının ortak özelliklerini belirler.
8	SB.5.4.5. Yaptığı çalışmalarda bilimsel etiğe uygun davranır.
9	SB.5.5.1. Yaşadığı yerin ve çevresinin ekonomik faaliyetlerini analiz eder
10	SB.5.5.2. Yaşadığı yer ve çevresindeki ekonomik faaliyetlere bağlı olarak gelişen meslekleri tanır.

Soru 1: Çığ nedir? Açıklayınız ve oluşum nedenlerinden iki tanesini yazınız.

Çığ:

Oluşum nedenleri:

I.

II.

Soru 2: İnsan faaliyetlerinin çevredeki canlı ve cansız varlıklar üzerindeki zararlı etkilerinin toplamına çevre sorunları denir. Aşağıdaki görsellerin altlarına bu çevre sorunlarının hangileri olduklarını yazınız.

Soru 3: Ülkemizde 6 Şubat 2023'te 9 saat ara ile Kahramanmaraş merkezli iki büyük deprem meydana gelmiştir. Bu depremden etkilenen illerimizden Kahramanmaraş dışında beş tanesini yazınız.

I.

II.

III.

IV.

V.

Soru 4. Sanal ortamın toplumda yaygınlaşması geleneklerimizde önemli değişikliklere neden oldu. Geçmişte bayram öncesinde uzakta yaşayan sevdiklerimize kart gönderirdik. Cep telefonlarının kullanılmaya başlamasıyla kısa mesaj göndermeye başladık.

Metindeki bilgilere göre sanal ortamın yaygınlaşması hangi alanda değişikliklere neden olmuştur. Yazınız.

Soru 5: Ortaokul öğrencisi Metehan arkadaşlarıyla kartopu oynamaya çıktı. Akşam saatlerinde boğazı ağrıyan Metehan, bilgisayarından “Boğaz ağrısına ne iyi gelir?” sorusunun cevabını aramak için rastgele bir forum sayfasına girdi ve rastgele biriyle yazışmaya başladı. Ona cevap yazan kişi grip olduğunu ve ilaç kullanırsa ağrısının geçeceğini söyledi. İlacın adını öğrenen Metehan babaannesinin ilaç kutusunu açtı ve içinden ilacı alıp kullanmaya başladı. Fakat kullandığı ilaçtan herhangi bir fayda görmediği gibi boğaz ağrısı daha da arttı.

Buna göre Metehan’ın sanal ortamı kullanırken yaptığı hatalardan iki tanesini yazınız.

- I.
- II.
- III.

Soru 6: Genel Ağ üzerinden “Mesafeli alışveriş” yaparken dikkat etmemiz gereken güvenlik tedbirlerinden iki tanesini yazınız.

- I.
- II.

Soru 7:

“Ben Edison! ‘Makinelere olan merakım nedeniyle tersaneye gider, onları inceler, mühendislere sorular sorardım. En çok fizik alanında araştırmalar yapardım. Öğrendiklerimi deneyerek uygulamaya çalışırdım. Dayanıklı ve ucuz bir ampul yapmak istiyordum. Bunun için başarısız geçen binlerce deney yaptım ama sonunda başardım.”

Verilen bilgilerden hareketle bilim insanı olan Edison’da yer alan özelliklerinden üçünü yazınız.

- I.
- II.
- III.

Soru 8: Gökçen, Türk-İslam bilim insanlarının dünya medeniyetine yaptığı katkılarıyla ilgili bir araştırma ödevi hazırlamak için kütüphaneye gitti. Yararlandığı kaynaklardan aldığı bilgileri düzenleyerek bir metin oluşturdu. Araştırma ödevine yararlandığı kaynakların yazarını, kaynakların adını, yayınevini, basıldığı yer ve basım tarihini belirtme gereği duymadı.

Buna göre Gökçen yaptığı araştırma ödevinde bilimsel etiğe uygun davranmış mıdır? Nedenini açıklayınız.

Soru 9: Atilla;

- Doğal ve tarihî zenginlikleri bulunan,
- Verimli topraklara ve elverişli iklime sahip, sulama imkânları olan,
- Ulaşım çeşitliliği ve olanakları gelişmiş,
- Tekstil fabrikalarının yoğun olduğu bir şehirde yaşamaktadır.

Bu bilgilere göre Atilla'nın yaşadığı şehirde hangi ekonomik faaliyetlerin gelişmesi beklenir? Yazınız.

I.	II
III.	IV.

Soru 10: Antalya ve Muğla; kıyıları geniş sahilleri ve uzun süren yaz mevsimi ile turizm faaliyetlerinin gelişmesi için elverişlidir. Turizm faaliyetlerine bağlı olarak da burada bazı meslekler yaygındır.

Buna göre Antalya ve Muğla'da yaygın olan mesleklerden beş tanesini yazınız.

I.	II.	III.
IV.	V.	

Sınav süresi 40 dakikadır.
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

MEHMET ÖZKÜZ
BAŞARILAR DİLERİM

UYARI: Lütfen yazılarınız okunaklı olsun.

Adı:
Soyadı:
Numara:
Tarih:
Nbt:

SERİNHİSAR KOCAPINAR
ORTAOKULU

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5-A
II. DÖNEM I. SINAV

(Denizli İli 5. Senaryo)

CEVAPLARI

Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplandırınız. Her sorunun doğru cevabı 10 puandır.

Soru	Kazanım
1 ve 2	SB.5.3.4. Yaşadığı çevredeki afetlerin ve çevre sorunlarının oluşum nedenlerini sorgular.
3	SB.5.3.5. Afetlerin toplum hayatı üzerine etkilerini örneklerle açıklar.
4	SB.5.4.1. Teknoloji kullanımının sosyalleşme ve toplumsal ilişkiler üzerindeki etkisini tartışır.
5	SB.5.4.2. Sanal ortamda ulaştığı bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğini sorgular.
6	SB.5.4.3. Sanal ortamı kullanırken güvenlik kurallarına uyar.
7	SB.5.4.4. Buluş yapanların ve bilim insanlarının ortak özelliklerini belirler.
8	SB.5.4.5. Yaptığı çalışmalarda bilimsel etiğe uygun davranır.
9	SB.5.5.1. Yaşadığı yerin ve çevresinin ekonomik faaliyetlerini analiz eder
10	SB.5.5.2. Yaşadığı yer ve çevresindeki ekonomik faaliyetlere bağlı olarak gelişen meslekleri tanır.

Soru 1: Çığ nedir? Açıklayınız ve oluşum nedenlerinden iki tanesini yazınız.

Çığ: **Eğimli yamaçlarda tutunamayan kar kütlelerinin yuvarlanarak büyümesiyle meydana gelir.**

Oluşum nedenleri:

- Dağlık ve engebeli arazi (Yer şekilleri)**
- Bitki örtüsünden yoksun arazi yapısı**
- Yüksek ses, deprem vb. yaşanması**
- Kar yağışının fazlalığı**

Soru 2: İnsan faaliyetlerinin çevredeki canlı ve cansız varlıklar üzerindeki zararlı etkilerinin toplamına çevre sorunları denir. Aşağıdaki görsellerin altlarına bu çevre sorunlarının hangileri olduklarını yazınız.

Hava kirliliği

Su kirliliği

Erozyon

Toprak kirliliği

Soru 3: Ülkemizde 6 Şubat 2023'te 9 saat ara ile Kahramanmaraş merkezli iki büyük deprem meydana gelmiştir. Bu depremten etkilenen illerimizden Kahramanmaraş dışında beş tanesini yazınız.

Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis, Adana, Malatya ve Elazığ.

Soru 4. Sanal ortamın toplumda yaygınlaşması geleneklerimizde önemli değişikliklere neden oldu. Geçmişte bayram öncesinde uzakta yaşayan sevdiklerimize kart gönderirdik. Cep telefonlarının kullanılmaya başlamasıyla kısa mesaj göndermeye başladık.

Metindeki bilgilere göre sanal ortamın yaygınlaşması hangi alanda değişikliklere neden olmuştur. Yazınız.

Haberleşme-İletişim

Soru 5: Ortaokul öğrencisi Metehan arkadaşlarıyla kartopu oynamaya çıktı. Akşam saatlerinde boğazı ağrıyan Metehan, bilgisayarından “Boğaz ağrısına ne iyi gelir?” sorusunun cevabını aramak için rastgele bir forum sayfasına girdi ve rastgele biriyle yazışmaya başladı. Ona cevap yazan kişi grip olduğunu ve ilaç kullanırsa ağrısının geçeceğini söyledi. İlacın adını öğrenen Metehan babaannesinin ilaç kutusunu açtı ve içinden ilacı alıp kullanmaya başladı. Fakat kullandığı ilaçtan herhangi bir fayda görmediği gibi boğaz ağrısı daha da arttı.

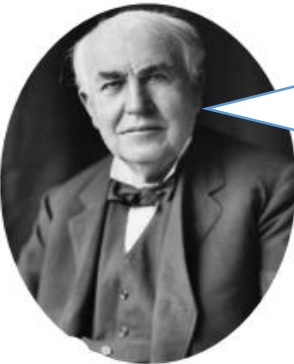
Buna göre Metehan’ın sanal ortamı kullanırken yaptığı hatalardan iki tanesini yazınız.

- I. Rastgele bir forum sayfasına girmesi**
- II. Hekime gitmek yerine başkasının koyduğu teşhise inanması**
- III. Reçetesiz ilaç kullanması**

Soru 6: Genel Ağ üzerinden “Mesafeli alışveriş” yaparken dikkat etmemiz gereken güvenlik tedbirlerinden iki tanesini yazınız.

- I. İyi bilinen, güvenilir sitelerden alışveriş yapılmalıdır.**
- II. Başka bir Genel Ağ sayfası üzerindeki ya da e-posta ile gelen bağlantılardan değil de doğrudan Genel Ağ adresi yazarak alışveriş sitesine bağlanılmalıdır.**
- III. İnternet kafe gibi Genel Ağ’ın ortak kullanıldığı alanlar yerine kişisel bilgisayarlar kullanılmalıdır.**
- IV. Ödeme sayfasının güvenli olduğunu anlamak için adres çubuğunda “https” yazdığından emin olunmalıdır.**
- V. Parola ve şifre gibi bilgiler kimseyle paylaşılmamalıdır.**
- VI. Ödemede kişisel bilgiler girilirken sanal klavye kullanılmalıdır.**
- VII. Güvenlik önlemleri olmasına dikkat edilmelidir.**

Soru 7:

“Ben Edison! ‘Makinelere olan merakım nedeniyle tersaneye gider, onları inceler, mühendislerle sorular sorardım. En çok fizik alanında araştırmalar yapardım. Öğrendiklerimi deneyerek uygulamaya çalışırdım. Dayanıklı ve ucuz bir ampul yapmak istiyordum. Bunun için başarısız geçen binlerce deney yaptım ama sonunda başardım.”

Verilen bilgilerden hareketle bilim insanı olan Edison’da yer alan özelliklerinden üçünü yazınız.

I. Meraklı	II. Sorgulayıcı	III. Araştırmacı
IV. Çalışkan	V. Sabırlı	VI. Azimli
		VII. Gözlemci

Soru 8: Gökçen, Türk-İslam bilim insanlarının dünya medeniyetine yaptığı katkılarıyla ilgili bir araştırma ödevi hazırlamak için kütüphaneye gitti. Yararlandığı kaynaklardan aldığı bilgileri düzenleyerek bir metin oluşturdu. Araştırma ödevine yararlandığı kaynakların yazarını, kaynakların adını, yayınevini, basıldığı yer ve basım tarihini belirtme gereği duymadı.

Buna göre Gökçen yaptığı araştırma ödevinde bilimsel etiğe uygun davranmış mıdır? Nedenini açıklayınız.

Bilimsel etiğe uygun davranmamıştır.

Nedeni: Araştırmada kullandığı kaynakları belirtme gereği duymamıştır. Yani emek hırsızlığı yapmıştır.

Soru 9: Atilla;

- Doğal ve tarihî zenginlikleri bulunan,
- Verimli topraklara ve elverişli iklime sahip, sulama imkânları olan,
- Ulaşım çeşitliliği ve olanakları gelişmiş,
- Tekstil fabrikalarının yoğun olduğu bir şehirde yaşamaktadır.

Bu bilgilere göre Atilla'nın yaşadığı şehirde hangi ekonomik faaliyetlerin gelişmesi beklenir? Yazınız.

I. Turizm

II. Tarım

III. Ticaret

IV. Sanayi

V. Hizmet

Soru 10: Antalya ve Muğla; kıyıları geniş sahilleri ve uzun süren yaz mevsimi ile turizm faaliyetlerinin gelişmesi için elverişlidir. Turizm faaliyetlerine bağlı olarak da burada bazı meslekler yaygındır.

Buna göre Antalya ve Muğla'da yaygın olan mesleklerden beş tanesini yazınız.

I. Turist rehberliği

II. Animatörlük

III. Aşçılık

IV. Tercümanlık

V. Otel işletmeciliği

VI. Garsonluk

VII. Cankurtaranlık

VIII. Şoförlük

IX. Kaptanlık

Sınav süresi 40 dakikadır.
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

MEHMET ÖZKÜZ
BAŞARILAR DİLERİM

UYARI: Lütfen yazılarınız okunaklı olsun.